

ROCZNA ANALIZA STANU GOSPODRAKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY WOHYŃ ZA 2018 ROK

1. Uwarunkowania formalno - prawne.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2018 r. poz. 1454 z późn. zm.) gminy zobowiązane zostały do wykonywania corocznie analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na swoim terenie, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Analiza obejmująca 2018r. ma zweryfikować możliwości techniczne i organizacyjne gminy w zakresie możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania, a także potrzeb inwestycyjnych, kosztów systemu gospodarki odpadami komunalnymi. Ma również dostarczyć informacji o liczbie mieszkańców, liczbie właścicieli nieruchomości, którzy nie wykonują obowiązków określonych w ustawie, a także ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy, a w szczególności zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów przeznaczonych do składowania odbieranych z terenu gminy. Głównym celem analizy jest dostarczenie niezbędnych informacji dla stworzenia efektywnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

• Założenia Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Lubelskiego 2022

Zgodnie z „*Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Lubelskiego 2022*” przyjęto działania wspomagające prawidłowe postępowanie z odpadami w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów.

Celem planów inwestycyjnych ma być wskazanie infrastruktury niezbędnej do osiągnięcia zgodności z unijnymi dyrektywami w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, w tym wdrożenia hierarchii sposobów postępowania z odpadami, osiągnięcia wymaganych poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu oraz ograniczenia składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.

Przyjęta w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami Województwa Lubelskiego strategia postępowania z odpadami oraz cele długo i krótkoterminowe wynikają z przepisów unijnych i określonych w prawie krajowym wymagań odnośnie nowego systemu gospodarki odpadami.

W obecnym kształcie ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nakłada obowiązek ponoszenia opłaty miesięcznej za gospodarowanie odpadami komunalnymi na właścicieli każdej nieruchomości, na której zamieszkują mieszkańcy. Zmiany w obowiązującym systemie gospodarowania odpadami polegają głównie na:

- przejęciu przez gminy obowiązków właścicieli nieruchomości w zakresie odbierania odpadów komunalnych oraz ich zagospodarowania w zamian za uiszczoną opłatę na rzecz gminy,

- osiągnięciu określonych w art. 3b i art. 3c znowelizowanej ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2018 r. poz. 1454 z późn. zm.) odpowiednich poziomów:

- Recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w wysokości co najmniej 50 %

wagowo,

- Recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych w wysokości co najmniej 70 % wagowo,
- Ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania:
- do dnia 16 lipca 2020 r. – do nie więcej niż 35 % wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

- organizowaniu przetargów na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy lub na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne lub organizowaniu przetargów na odbieranie i zagospodarowanie tych odpadów,

- ustanowieniu selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w którym selektywne zbieranie obejmować będzie przynajmniej następujące frakcje materiałów: papieru, metalu, tworzywa sztucznego, szkła opakowań wielomateriałowych,

- tworzeniu punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób zapewniający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy,

- podejmowaniu działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

Nowy system gospodarowania odpadami komunalnymi zobowiązuje również podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości do:

- przekazywania odebranych selektywnie zebranych odpadów do instalacji odzysku i unieszkodliwiania odpadów,

- przekazywania odebranych zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania do regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych,

- sporządzania i przekazywania półrocznych sprawozdań do końca miesiąca następującego po upływie półrocza, którego dotyczy.

Gmina Wohyń zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Lubelskiego została zakwalifikowana do regionu północno - zachodniego

Odpady komunalne zebrane z terenu Gminy Wohyń przekazywane są do Regionalnej Instalacji do Przetwarzania Odpadów Komunalnych „Adamki” (RIPOK) w m. Biała gm. Radzyń Podlaski. Odpady odbierane przez ww. instalację obejmują: odpady zmieszane, odpady ulegające biodegradacji, pozostałości po segregacji odpadów.

• **Regulamin utrzymania czystości i porządku w gminie.**

Ustawą z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* Gmina Wohyń zobowiązana została do wdrożenia nowego systemu gospodarki odpadami. Jednym z obligatoryjnych etapów było podjęcie uchwały w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Wohyń. Obowiązek ten wynika z art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia

13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Zgodnie z wyżej przytoczonym przepisem zakres merytoryczny uchwały nr XXI/105/2016 z dnia 7 lipca 2016r. r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Wołyń obejmuje następujące zagadnienia:

- wymagania w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości, dotyczące prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów, uprzątnięcia błota, śniegu i innych zanieczyszczeń z części nieruchomości służących do użytku publicznego, mycia i naprawy pojazdów poza myjniami i warsztatami naprawczymi,
- rodzaje i minimalną pojemność pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz na drogach publicznych, warunki rozmieszczania tych pojemników i ich utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym,
- częstotliwość i sposób pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz terenów przeznaczonych do użytku publicznego,
- obowiązki osób utrzymujących zwierzęta domowe, wymagania dotyczące utrzymywania zwierząt gospodarskich,
- wyznaczenie obszarów podlegających deratyzacji i terminów jej przeprowadzania.

Podstawowe wymagania wynikające z regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Wołyń (zgodnie z uchwałą nr XXI/105/2016 z dnia 7 lipca 2016r. r w sprawie regulaminu utrzymani czystości i porządku na terenie Gminy Wołyń):

1. właściciele nieruchomości zobowiązani są do prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów komunalnych,
  2. do zbierania odpadów komunalnych na terenie w Gminie Wołyń przewidziane są:
    1. pojemniki na odpady o poj. 60 l, 110 l, 120 l, 240 l, 400 l, 1100 l,
    1. kontenery o pojemności od 2,5 m³ do 7 m³;
    1. worki foliowe o pojemności od 60l do 120l;
    1. przydomowe kompostowniki
    1. kosze uliczne o minimalnej pojemności 10 l.
  3. właściciele nieruchomości zobowiązani są do ograniczania ilości wytwarzanych odpadów komunalnych,
  4. ustala się kolory pojemników lub worków dla gromadzenia poszczególnych rodzajów odpadów:
    - odpady opakowaniowe - żółty,
    - odpady ze szkła opakowaniowego - zielony,
    - odpady biodegradowalne kuchenne i z pielęgnacji terenów zielonych - brązowy,
    - popiół - szary, czarny, metalowy (pojemnik cynkowy), metalowy (pojemnik cynkowy),
    - odpady komunalne zmieszane (właściciele nieruchomości, którzy zadeklarowali gromadzenie odpadów zmieszanych - szary, czarny,
- podmiot uprawniony zobowiązany jest do zapewnienia takiego sposobu odbioru odpadów

zbieranych selektywnie, który nie powoduje ich mieszania w czasie transportu,

- W celu zapewnienia właściwego stanu sanitarno - higienicznego, częstotliwość usuwania stałych odpadów komunalnych na terenie Gminy Wołyń przedstawia się następująco:
  - Odpady komunalne zmieszane odbierane są od właścicieli nieruchomości zamieszkałych:

- nie rzadziej niż dwa razy w miesiącu - dla nieruchomości wielorodzinnych, na których odpady gromadzone są w pojemnikach 1100 l i kontenerach;

- raz w tygodniu - dla pozostałych nieruchomości zamieszkałych,

- Odpady komunalne zmieszane, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, odbierane są nie rzadziej niż dwa razy w miesiącu.
- Odpady komunalne zbierane w sposób selektywny: makulatura, tworzywa sztuczne, szkło odbierane będą:

- z nieruchomości zamieszkałych - wielorodzinnych - po wypełnieniu gniazd poszczególnych pojemników przeznaczonych do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, nie rzadziej jednak niż raz w miesiącu;

- z nieruchomości zamieszkałych (pozostałych) - raz w miesiącu;

- z nieruchomości niezamieszkałych - jeden raz w miesiącu lub na telefoniczne zgłoszenie.

Odpady komunalne wytworzone ponad limit określony uchwałą Rady Gminy Wołyń w sprawie sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów dostarczane są przez właścicieli nieruchomości do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.

- **Działania Gminy Wołyń związane z wprowadzeniem ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.**

Uchwały podjęte przez Radę Gminy Wołyń w celu wdrożenia nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi:

- w sprawie odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy,
- w sprawie określenia sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów,
- w sprawie regulaminu utrzymania porządku i czystości w Gminie Wołyń,
- w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia wysokości tej opłaty oraz stawki opłaty za pojemnik
- w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- w sprawie zarządzenia poboru opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w drodze inkasa oraz wyznaczenia inkasentów i określenia wysokości wynagrodzenia za inkaso
- w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości

Nowy system obejmuje wytwórców odpadów komunalnych:

- właścicieli nieruchomości zamieszkałych - na mocy ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach

- właściciele nieruchomości niezamieszkałych - na mocy uchwały Rady Gminy.

W drodze przetargu na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Gminy Wołyń została wyłoniona firma Zakład Komunalny „PRYZMAT” w Wołyńcu na mocy umowy świadczyła usługę odbierania odpadów komunalnych od mieszkańców z terenu Gminy Wołyń.

Głównym założeniem wprowadzonej ustawy było zmniejszenie ilości wytwarzanych odpadów u źródła i prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów.

W pojemniki na odpady zmieszane właściciele nieruchomości muszą zaopatrzyć się we własnym zakresie, worki na odpady zebrane selektywnie w cenie opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zapewnia ZK Pryzmat. Sелеktywna zbiórka polega na gromadzeniu odpadów przez właścicieli nieruchomości w określonych frakcjach, co ułatwia dalsze przetwarzanie odpadów.

Fracje odpadów gromadzonych selektywnie „u źródła”:

- odpady opakowaniowe „suche”,
- odpady biodegradowalne oraz z pielęgnacji terenów zielonych
- odpady opakowaniowe ze szkła
- popiół: zbierany w sezonie grzewczym wg ustalonego harmonogramu
- pozostałe odpady zbierane selektywnie

Odpady wielkogabarytowe zbierane są akcyjnie lub do zdania w PSZOK (meble, duże AGD-RTV, duże opakowania, w tym opakowania ze styropianu, itp.)

W związku z potrzebą wywiązania się z ustawowego obowiązku utworzenia Punktu Sелеktywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych zrealizowano utworzenie punktu przez podmiot wyłoniony w drodze przetargu Zakład Komunalny „PRYZMAT”. Punkt położony jest w miejscowości Bezwola, Stara Wieś. Został uruchomiony 1 lipca 2013 r.

Fracje odpadów gromadzonych selektywnie w Punkcie Sелеktywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych:

1. metal, opakowania metalowe
2. odpady budowlane i rozbiórkowe,
3. zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
4. meble i inne odpady wielkogabarytowe,
5. baterie, akumulatory,
6. opony,
7. przeterminowane leki,
8. chemikalia (farby, lakiery, oleje, przeterminowane środki ochrony roślin)
9. odzież, tekstylia,
10. papier i tektura
11. **Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania w 2018 roku.**

Zgodnie z ustawą o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 roku jako przetwarzanie rozumie się procesy odzysku lub unieszkodliwiania, w tym przygotowanie poprzedzające odzysk lub unieszkodliwianie.

Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych związane są z ich zagospodarowaniem w poszczególnych instalacjach do odzysku (głównie instalacje mechaniczno-biologiczne przetwarzania odpadów komunalnych) lub unieszkodliwiania (głównie składowanie odpadów na składowiskach).

Tabela. 1 Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych kod 200301 w poszczególnych kwartałach 2018 roku.

Kwartał 2018 roku	Nazwa i adres instalacji, do której zostały przekazane odpady komunalne	Kod odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych (Mg)	Sposób zagospodarowania odebranych odpadów komunalnych
I półrocze	ZZOK Adamki	200301	121,080	R12
II półrocze	ZZOK Adamki	200301	114,440	R12
Razem			232,520	

R15 - przetwarzanie odpadów, w celu ich przygotowania do odzysku, w tym recyklingu.

Przekazane do ZZOK Adamki w regionie północno - zachodnim zmieszane odpady komunalne o kodzie 20 03 01 poddawane są procesom mechaniczno - biologicznego przetwarzania odpadów (MBP), zgodnie z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie mechaniczno - biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych.

• Ilości odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy Wołyń w 2018 roku.

Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy Wołyń w 2018 r. przedstawia załączone sprawozdanie Wójta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2018r.

Realizując obowiązki sprawozdawcze nałożone na gminę ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w roku 2017 Gmina Wołyń osiągnęła następujące poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania:

- Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania: **0%**
- Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła: **48,07%**
- Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych: **100 %**,

W roku 2018 wymagane prawem poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania zostały osiągnięte.

Koszty funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi w Gminie Wołyń za okres od 1.01.2018r. do 31.12.2018 r.

Kwotę w wysokości 471379,89zł wydatkowano na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych oraz z nieruchomości niezamieszkałych z terenu gminy.

Liczba mieszkańców zameldowanych na stały i pobyt czasowy w Gminie Wołyń według ewidencji ludności na 31.12.2018r. wynosi 6909 mieszkańców.

- **Potrzeby związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.**

Potrzeby w dalszej perspektywie wymagają przede wszystkim rozbudowy selektywnego zbierania odpadów komunalnych, a w szczególności zakupu pojemników do segregacji odpadów komunalnych.

Podsumowanie i wnioski.

Ustawa z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* wprowadziła wiele zmian od 1 lipca 2013 r. na terenie Gminy Wołyń dotyczących przede wszystkim selektywnej zbiórki odpadów komunalnych oraz sposobu wnoszenia opłat w ramach powszechnie obowiązującego systemu. Utworzono Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, umożliwiono mieszkańcom bezpośrednio na terenie nieruchomości segregowanie odpadów - „u źródła”.

Priorytetowym zadaniem dla Gminy Wołyń na lata następne jest dalsze uświadamianie mieszkańców gminy w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi w celu ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów komunalnych oraz racjonalnego sortowania odpadów komunalnych w celu osiągnięcia określonych przez Unię Europejską poziomów odzysku i recyklingu odpadów.

Ponadto dzięki skutecznemu zorganizowaniu nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi Gmina Wołyń osiągnęła wszystkie wymagane przepisami prawa poziomy recyklingu oraz ograniczenia masy składowanych odpadów komunalnych.

Nie stwierdza się obecnie braku możliwości technicznych dla poprawnego funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Wołyń. W przyszłości nacisk położony powinien być przede wszystkim na rozwój selektywnej zbiórki.